

V januári sa dostane na televízne obrazovky dokumentárny projekt Zlatá šedesátá

Od januára 2009 začne Česká televízia vysielat' filmy z dokumentárneho projektu *Zlatá šedesátá* s podtitulom *Československý filmový zázrak*, ktorý prostredníctvom rozhovorov s tvorcami rekapituluje československú novú vlnu. Projekt o jednom z historicky najvýznamnejších období v dejinách československej kinematografie vyrobili spoločnosť První veřejnoprávní, Česká televízia s podporou Štátneho fondu Českej republiky pre podporu a rozvoj českej kinematografie, slovenským koprodukčným partnerom projektu je Slovenský filmový ústav (SFÚ).

Projekt *Zlatá šedesátá* tvorí v súčasnosti cyklus 26 televíznych portrétov predovšetkým príslušníkov českej a slovenskej novej vlny, ktoré začne Česká televízia vysielat' od 3. januára 2009 každú sobotu na ČT2 o 20.00 hod. Počas dvadsiatich šiestich večerov po ich uvedení bude nasledovať film ilustrujúci tvorbu príslušnej osobnosti. Ako prvý sa bude vysielat' portrét Miloša Formana, po ktorom je do programu zaradený jeho celovečerný film *Černý Petr* z roku 1963. Posledný portrét tohto cyklu je venovaný Ivanovi Passerovi a vysielat' sa bude 11. júla 2009 s filmami *Fádní odpoledne* (1964) a *Intimní osvětlení* (1965). Diváci sa budú môcť bližšie zoznámiť aj s tvorbou slovenských autorov, sú medzi nimi Albert Marenčin, Juraj Jakubisko, Eduard Grečner, Igor Luther, Ivan Balada či Dušan Hanák.

Okrem televíznych portrétov vznikne ako súčasť projektu *Zlatá šedesátá* aj šesť samostatných dokumentárnych dielov, ktoré budú historicky rekapitulovať vývoj československej kinematografie v rokoch 1958 – 1972 a vytvoria tak obrazové dejiny československého filmu 60. rokov. Jednotlivé časti zmapujú historické medzníky tohto obdobia od znárodnenia kinematografie a konferencie v Banskej Bystrici v roku 1959 a jej dôsledky, cez generačné rozvrstvenie a rast mladej generácie na FAMU, nástup novej vlny, konflikty s vtedajšou mocou, vývoj kinematografie počas Pražskej jari až po nástup normalizácie a posledné slobodné filmy. Plánujú sa aj portréty už nežijúcich tvorcov a na záver projektu sa pripravuje celovečerný dokumentárny film so zámerom distribúcie v kinách *Československá filmová vlna*, ktorý sa pokúsi ukázať jej význam v medzinárodnom kontexte.

Do projektu *Zlatá šedesátá* sa zatiaľ nakrútilo 84 rozhovorov s filmovými osobnosťami zo 60. rokov. Sú medzi nimi českí i slovenskí režiséri, autori námetov, scenáristi, dramaturgovia, kameramani, fotografi, hudobní skladatelia, architekti a výtvarníci, strihači a vedúci výroby, herci, publicisti, historici a filmoví kritici. V prvý filmovací deň 29. októbra 2003 sa nakrúcal profil Otakara Vávru, zatiaľ posledný filmovací deň bol 25. júna 2008 s Vojtěchom Jasným. Celkovo sa nakrúcalo 33 dní v ôsmich etapách, a to v Prahe (FAMU, Vinohrady, La Fabrica, VAC) a v Bratislave v priestoroch SFÚ na Grösslingovej ulici č. 43, kde sa nakrúcalo začiatkom apríla 2007. SFÚ prispel do projektu aj archívnymi filmovými materiálmi.

Autorom námetu a scenára projektu *Zlatá šedesátá* je český filmový a literárny kritik Ivan Lukeš, výrazný podiel na jeho vzniku však majú aj slovenskí tvorcovia. Režisérom projektu je najúspešnejší slovenský režisér 90. rokov Martin Šulík a kameramanom slovenský režisér žijúci v Prahe Martin Štrba. Obaja projekt *Zlatá šedesátá* vnímajú ako splatenie dlhu tvorcom československej novej vlny, ktorú považujú za jedno z najkreatívnejších období našej kinematografie.

Kameraman Martin Štrba vníma obdobie československej novej vlny ako „zlatú baňu“ tvorivosti. *„Čas od času sa na tejto planéte vytvorí niečím jedinečne optimálna konštelácia osobností (Francúzska nová vlna, Americký nezávislý film, Dogma, atď). Jednoducho, pár ľudí sa stretne v správny čas na správnom mieste. Inými slovami otvoria sa v dušiach otvory približne podobného priemeru a tvaru. Vďaka tomu títo ľudia majú schopnosť podobným spôsobom tvarovať a spracovávať ten nesmierny a nepretržitý tok tvorivej energie, svištiaci odniekiaľ cez nás a zase niekam...“* Martin Šulík zdôvodňuje svoj vstup do projektu slovami: *„Československé filmy zo 60. rokov rozhodli o tom, že som sa rozhodol venovať filmu. Kinematografia tohto obdobia ma očarila nielen hľadaním nových možností filmového rozprávania a formálnymi výbojmi, ale hlavne svojím mravným étosom a myšlienkovou obsažnosťou. O Československu 60. rokov sa dozviete viac z filmov ako z učebníc dejepisu. Seriál Zlatá šedesátá som bral ako jednu z možností splatiť dlh tvorcom československej novej vlny,“* Podľa neho *„toto obdobie bolo najplodnejšou a najpodnetnejšou etapou nášho filmu. Aj napriek rozsiahlosti cyklu sa nám ho určite nepodarilo zmapovať úplne. Dúfam však, že náš projekt bude dobrým základom pre hlbšie štúdium tejto témy.“*

Producentom projektu *Zlatá šedesátá* je Čestmír Kopecký, v ktorého produkčnej spoločnosti První veřejnoprávní vznikli napríklad filmy *Nuda v Brně* (2003) Vladimíra Morávka, *... a bude hůř* (2007) Petra Nikolaeva, Šulíkove snímky *Klíč k určování trpaslíků aneb Poslední cesta Lemuela Gullivera* (2002) a *Sinečný štát* (2005) či naposledy *Karamazovi* (2008) Petra Zelenku. Producenti majú záujem projekt predstaviť aj na rôznych festivalových prehliadkach československých filmov zo 60. rokov a jednotlivé diela plánujú vydať aj na DVD.

Viac informácií o projekte *Zlatá šedesátá* nájdete na www.zlatasedesata.cz.